

НЕБЯСПЕЧНЫ ЭЛЕКТРАВЕЛАСІПЕД

Судмедэксперты расказалі аб некаторых выпадках і прычынах узгарання гэтага транспартнага сродку

Жыхарка Шчучынскага раёна ўбачыла, што з зарадкай акумулятара яе электравеласіпеда ўзнікла праблема. Але не надала гэтаму значэння. Яна спакойна пакінула свой двухколавы транспарт у гаспадарчай пабудове і паехала на работу. Праз некаторы час суседзі паведамілі ў МНС аб пажары той самай пабудовы. Было ўстаноўлена, што крыніцай узгарання стаў электравеласіпед, акумулятарная батарэя якога поўнаасцю выгарала. Вынікі судовай пажарна-тэхнічнай экспертызы паказалі, што прычына пажару звязана з аварыйным станам электратэхнічнага абсталявання, у прыватнасці літый-іоннай батарэі.

Як патлумачыў **начальнік упраўлення спецыяльных экспертыз УДКСЭ па Гродзенскай вобласці Дзяніс КРАПІЎНІЦКІ**, у сучасным свеце выкарыстоўваецца вялікая колькасць электраабсталявання, якое здольнае функцыянаваць без пастаяннага падключэння да электрычных сетак. Такую магчымасць даюць акумулятары. Адны з

самых папулярных — літый-іонныя і літывевыя. Яны выкарыстоўваюцца ў якасці элементаў падзарадкі ў электратранспарце, мабільных тэлефонах, гідраскутарах, партатыўным абсталяванні, лічыльніках цяпла і іншых. Нягледзячы на практычнасць, існуе высокая пажарная небяспека гэтых прылад. Таму вельмі важна выконваць правілы іх

эксплуатацыі і зарадкі. Як паказвае практыка, не ўсе ўладальнікі ведаюць гэтыя правілы, у прыватнасці аб тым, што нельга дапускаць перагравання батарэі.

Менавіта з такім выпадкам сутыкнуліся эксперты пры ўстанавленні прычыны ўзгарання электравеласіпеда ў гродзенскім мікрараёне Фоліш. Пажар удалося

Фота УДКСЭ па Гродзенскай вобласці.

хутка лакалізаваць, але гаспадар веласіпеда вырашыў высветліць: у чым была справа? Па дапамогу звярнуўся да спецыялістаў. Судовыя эксперты ўстанавілі, што зонай пажару была задняя частка веласіпеда, дзе знаходзіцца электронны блок кіравання з акумулятарам. Прычынай узгарання якраз і стаў гэты блок. Магчыма, ад высокага награвання альбо няспраўнасці.

Дзяніс Крапіўніцкі ўдакладніў, што ў кожнай прыладзе з выкарыстаннем Li-ion ёсць мікрасхемы, якія кіруюць зарадкай і не павінны дапускаць перагравання батарэі. У цэлым мікрасхемы працуюць надзейна, аднак доўгая зарадка можа прывесці нават да выбуху. Таму варта карыстацца толькі штатнымі зараднымі прыладамі, якія распрацаваны спецыяльна для таго ці іншага аб'екта. Яны могуць абмяжоўваць велічыню току. У той жа час няштатныя зарадныя прылады могуць прывесці да няпра-

вільнага працэсу зарадкі акумулятара і, адпаведна, пажару.

У ліку прычын узгарання — парушэнне герметычнасці батарэі. У гэтым выпадку ў корпус трапляюць кісларод і пары вады. Яны ўступаюць у рэакцыю з матэрыяламі электрадаў і электраліту. Як вынік — перагрэў і выбух. Парушэнне герметычнасці можа адбыцца не толькі ў выніку механічнага пашкоджання акумулятара, але і ў выпадку яго перазарадкі.

Вось чаму падчас зарадкі электронныя прылады не павінны заставацца без нагляду. Не варта карыстацца і захоўваць акумулятарныя батарэі з пашкоджаным корпусам, які працёк, набываць акумулятары сумнеўнага паходжання. Таксама судмедэксперты рэкамендуюць захоўваць электронныя прылады з літый-іоннымі батарэямі далей ад прадметаў, якія хутка ўзгараюцца. **Маргарыта УШКЕВІЧ.**

Ваша права

МЯНЯЦЬ НЕЛЬГА КАРЫСТАЦЦА

Умовы чарговага паўгоддзя дадатковага «жыцця» дакументаў

Трэцяя хваля працягнення дзеяння афіцыйных папер і даведак у Беларусі разлічана на паўгода і датычыцца дакументаў, тэрмін якіх скончыўся з 10 лістапада 2020-га да 10 лістапада 2021-га. Аднак калі ўладальнікі пратэрмінаванай паперы ўжо скарыстаўся правам на яе «другое жыццё», то працягнуць тэрмін дзеяння яшчэ раз ужо будзе нельга — прыйдзеца пераафармляць. Пра акалічнасці і магчымасці чарговага працягнення дзеяння дакументаў расказала намеснік начальніка ўпраўлення прававога рэгулявання канстытуцыйнага будаўніцтва і праваахоўнай дзейнасці Міністэрства юстыцыі **Марына МЕЛЬНІКАВА**.

ПАДОЎЖЫЦЬ САПРАЎДНАСЦЬ МОЖНА ТОЛЬКІ РАЗ

Нагадаем, што першы раз працягненне на тры месяцы тэрміну дзеяння пераліку з 380 дакументаў, якія сталі несапраўднымі ў перыяд з 30 красавіка да 31 ліпеня 2020 года, адбылося летась у маі. Лістападаўскі ўказ 2020-га датычыўся дакументаў, якія становіліся несапраўднымі з 10 лістапада 2020-га да 10 мая 2021-га. «Жыццё» 351 адміністрацыйнай працэдур для грамадзян і юрыдычных асоб ды індывідуальных прадпрыемстваў (ІП), а таксама 12 найменняў дакументаў, выдадзеных фізічным, юрыдычным асобам і ИП, працягвалася ўжо на паўгода. Майскі ўказ 2021-га робіць жыццяздольным 361 дакумент, тэрмін якіх скончыўся ці завяршаецца ў час з 10 лістапада 2020-га да 10 лістапада 2021-га.

— Важна памятаць, што тэрмін дзеяння дакументаў у трэці раз падаўжаецца аднаразова, — падкрэсліла **Марына Мельнікава**. — Калі, напрыклад, тэрмін дзеяння даведкі скончыўся 15 красавіка 2021-га, яна будзе сапраўднай яшчэ шэсць месяцаў — да 15 кастрычніка. Аднак яшчэ раз працягнуць дзейнасць гэтай даведкі ўжо будзе нельга, хоць яна і будзе канчацца ў абазначаны ў апошнім указе тэрмін, бо паўторнае прадаўжэнне дзеяння дакумента законам не прадугледжана. Уладальнік такога дакумента павінен будзе звяртацца ў кампетэнтны орган па выдачу новай паперы.

ДВАНАЦЦАЦЬ — ДАДАЛІ, ДВА — ПРЫБРАЛІ

У другі раз змяненні ў пералік дакументаў, сапраўднасць якіх прадаўжалася на паўгода, былі скіраваны на найбольш запатрабаваныя ў насельніцтва паперы (пашпарт, пасведчанне кіроўцы, даведка пра стан здароўя, шэраг дазвольнай дакументацыі для суб'ектаў гаспадарання).

— Новы пералік дапоўнены 12 дакументамі, якія выдаюцца суб'ектам гаспадарання, па пытаннях прамысловай і пажарнай бяспекі. А два дакументы з пераліку выключаны, таму што заканадаўствам больш не прадугледжана іх атрыманне. Гэта выдача выпіскі з Адзінага рэестра дзяржаўнай маёмасці аб уліку (адсутнасці) нерухомай маёмасці ў дадзеным рэестры. А таксама выдача дубліката пасведчання аб рэгістрацыі транспартнага сродку, — удакладніла прадстаўніца Мініюста.

Поўны пералік папер, тэрмін дзеяння якіх падоўжаны, можна пабачыць у актуалізаванай пастанове Саўміна ад 2 снежня 2020 г. № 687 «Аб дакументах, тэрмін дзеяння па якіх працягваецца», што змешчана на Нацыянальным прававым інтэрнэт-партале pravo.by. Калі чалавека цікавіць канкрэтны дакумент, то ён можа звярнуцца ў дзяржорган ці арганізацыю, што адказвае за яго выдачу.

ЗАГАДЗЯ ЦІ Ў АПОШНІ ДЗЕНЬ

Час дзеяння афіцыйных папер, тэрмін сапраўднасці якіх завяршаецца з 10 лістапада 2020-га да 10 лістапада 2021-га, працягваецца аўтаматычна. Чалавеку не трэба ездзіць ні ў якія ўстановы, каб паставіць нейкі дадатковы штамп. Разам з тым, ніхто не забараняе грамадзянам, якія хочуць памяняць дакумент, зрабіць гэта ў зручны для іх час і не чакаць сканчэння тэрміну падаўжэння, абазначанага ўказам. Але ж і зацягваць да апошняга дня не варта, парала **Марына Мельнікава**:

— Працягненне дзеяння пэўных афіцыйных папер мае на мэце зніжэнне адміністрацыйнай нагрузкі на фізічных і юрыдычных асоб падчас мерапрыемстваў па прафілактыцы COVID-19. Многія проста фізічна не могуць своечасова звярнуцца па замену дакументаў з шэрагу прычын: з-за знаходжання на самаізаляцыі, у водпуску, на лецішчы... А за паўгода любы можа выбраць для сябе найбольш зручны час з улікам уласных жыццёвых абставін і звярнуцца па новы дакумент.

Калі тэрмін дзеяння дакумента канчаецца, напрыклад, 10 лістапада 2021-га, то ён будзе прыдатны для выкарыстання яшчэ паўгода — да 10 мая 2022-га, як абазначана ва ўказе. Аднак пачынаць думаць пра замену пашпарта, падоўжаная прыдатнасць якога канчаецца, напрыклад, 5 мая 2022-га, у першы майскі дзень, — не самае лепшае рашэнне. Чалавек яўна не паспее зрабіць гэта за пяць дзён, удакладніла спецыяліст.

КАЛІ ТЭРМІН ПАДОЎЖАНЫ, А ДАКУМЕНТ НЕПРЫДАТНЫ...

Згодна з заканадаўствам, дзеянне дакумента, які выдадзены пры ажыццяўленні адміністрацыйнай працэдур, можа быць спынена выкананнем ці прызнаннем страціўшым сілу, несапраўдным, ануляваннем ці адменай. Адным словам, такая папера страчвае юрыдычную сілу і не можа быць сапраўднай, акрэсліла прадстаўніца Мініюста:

— Возьмем, напрыклад, пашпарт. Калі яго тэрмін дзеяння падоўжаны, аднак на працягу гэтых шасці месяцаў пашпарт стаў непрыдатны для выкарыстання (парушаны сродкі абароны), то такі дакумент неабходна будзе замяніць, нягледзячы на тое, што тэрмін яго дзеяння падоўжаны.

Яшчэ адзін варыянт — прыняцце рашэння аб выдзяленні аднаразовай субсідыі на будаўніцтва ці набыццё жылля. Максімальны тэрмін дзеяння такога дакумента — не большы за тры гады з моманту пералічэння субсідыі. Такім чынам, калі тэрмін дзеяння рашэння быў працягнуты на шэсць месяцаў і за гэты час субсідыя была атрымана, то рашэнне лічыцца спраўджаным і паўторна субсідыя выдавацца не будзе.

У якіх яшчэ выпадках дакумент можа быць прызнаны несапраўдным, залежыць ад кожнай канкрэтнай адміністрацыйнай працэдур, іншага рашэння кампетэнтнага дзяржоргана, які выдаў дакумент.

ПАДАТКІ, АЭРАФОТАЗДЫМКА І РЕГІСТРАЦЫЯ ЗАМЕЖНІКАЎ ПРАЗ ІНТЭРНЭТ

Пандэмічная сітуацыя, якая цягнецца ў свеце ўжо другі год, вымусіла многіх перанесці сваю дзейнасць і патрэбы ў інтэрнэт. Анлайн-магчымасці пашырыліся і ў дачыненні да афіцыйных папер. Ужо сёння па атрыманне пэўных даведак і дакументаў можна звярнуцца праз адзіны партал электронных паслуг, не выходзячы з дому. Пералік адміністрацыйных працэдур, па якіх можна звярнуцца ў электроннай форме, вызначаны ў пастанове Саўміна № 271. Гэта шэраг працэдур у падатковай і мытнай сферах, галіне сувязі, органах пагранічнай службы, унутраных спраў, абароны, нагада-ла **Марына Мельнікава**:

Плануецца перавесці ў электронны выгляд яшчэ каля 300 працэдур. У найбліжэйшы час анлайн можна будзе атрымаць наступныя даведкі:

- аб знаходжанні на ўліку асоб, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў;
- аб займаным памяшканні і складзе сям'і;
- аб месцы жыхарства;
- аб выдзяленні аднаразовай субсідыі на будаўніцтва ці набыццё жылля;
- аб выплаце падаходнага падатку для фізічных асоб.

У электронным выглядзе стануць выдаваць дакумент аб запрашэнні замежніка ў Беларусь, вяртаць выплачаныя звыш меры мытныя падаткі, а таксама здзяйсняць шэраг працэдур у сферы дзяржрэгістрацыі зямельных участкаў і нерухомасці.